

Kansanhuoltoministeriön päätökset
kaupan ja tekstiilituotteiden
hinnoitteluperusteista.

26. 6. 1942

Ylipainos Suomen Vähittäiskauppiasliiton äänenkannattajan
Kauppias lehden lokakuun kaksoisnumerosta 1942.

Kauppan hinnoitteluperusteet uusittu.

Kansanhuoltoministeriö on valtio-neuvoston 26 päivänä kesäkuuta 1942 hintojen ja maksujen säännöstelystä antaman päätöksen 1 §:n nojalla päättänyt:

Tukkukaupan hinnoitteluperusteet.

1 §.

Tukkukaupan alalla toimiva elinkeinonharjoittaja, joka myy valtio-neuvoston hintojen ja maksujen säännöstelystä 26 päivänä kesäkuuta 1942 antaman päätöksen 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tarvikkeita, alkoon, paitsi 5 §:ssä mainituissa tapauksissa, niistä ottako, vaatiko tai varatko korkeampaa hintaa, kuin minkä kansanhuoltoministeriö on niiden tukkumyynthinnaksi määrännyt.

Milloin kansanhuoltoministeriö on tarvikkeen hinnoittelua varten vahvistanut myyntipalkkion, saadaan se sisällyttää tarvikkeen hintaan, ja on näin laskettua hintaa pidettävä ylimpänä sallittuna tukkumyynthintana. Jollei tarvikkeen hinnoittelussa käytettävää myyntipalkkiota ole vahvistettu, on sellaisen tarvikkeen ylintä tukkumyynthintaa laskettaessa sovellettava siihen lähinnä verrattavissa olevan tarvikkeen myyntipalkkiota.

Jollei ylintä markkamääräistä tukkumyynthintaa ole määrätty, eikä edellä 2 momentissa mainittuja hinnoittelutapoja voida noudattaa, saadaan tarvikkeen tukkumyynthintaan sisällyttää enintään niin suuri markkamääräinen myyntipalkkio, kuin mikä 31 päivänä elokuuta 1939 oli yleisesti vallitsevana kysymyksessä olevan tai vastaavan tarvikkeen hinnoittelussa, korotettuna enintään kahdella kolmasosalla mainitun päivän jälkeen tapahtunutta elinkustannusindeksin nousua osoittavasta prosenttimäärästä.

2 §.

Edellä 1 §:ssä mainitut tukkumyynthinnat tarkoittavat, jollei kansanhuoltoministeriö ole toisin määrännyt, hintaa vapaasti tukkumyynnin varastossa tai, jos toimitus tapahtuu toisella paikkakunnalla olevalle jälleenmyyjälle, vapaasti rautatievaunuun, muuhun yleiseen kuljetusneuvon taikka ostajan kuljetusneuvon lastattuna.

Tukkumyynnillä on oikeus erikseen veloittaa tarvikkeen päällyksen hinta ainoastaan siinä tapauksessa, että tukkumyynnin sitoutuu hyvittämään ostajaa päällyksen veloitusneuvon taikka ostajan kuljetusneuvon lastattuna.

3 §.

Jos maahan tuoja toimii tukkumyynninä, on hänestä voimassa, mitä

tässä päätöksessä tukkumyynnistä määrätään. Maahan tuojan velvollisuudesta alistaa tarvikkeen hinta kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi on määräys 1 §:ssä mainitun valtio-neuvoston päätöksen 15 §:ssä.

4 §.

Jos ulkomaisen myyjän edustaja ottaa palkkiota kotimaiselta ostajalta, on sitä pidettävä osana tukkukaupalle sallitusta myyntipalkkiosta, jollei kansanhuoltoministeriö erikoistapauksissa toisin määrää.

5 §.

Milloin tukkumyynnin myy muita kuin elintarvikkeita tai tekstiiliteollisuuden tuotteita teollisuus- tai käsityöliikkeen harjoittajalle, ravitsemis- tai majoitusliikkeelle, sairaalalle, valtion tai kunnan laitokselle taikka muulle näihin verrattavalle liikkeelle tai laitokselle pienemmissä erissä kuin tukkumyynnissä on tavallista, saa hän 1 §:ssä määrättyllä tavalla lasketun myyntihintaan lisätä enintään puolet kansanhuoltoministeriön vahvistamasta myyntipalkkiosta.

Myydessään elintarvikkeita tai tekstiiliteollisuuden tuotteita edellisessä momentissa mainituille liikkeille ja laitoksille, saa tukkuliike myyntihintaansa sisällyttää myyntipalkkiokseen enintään tukkukaupalle sallitun myyntipalkkion.

Jos tukkumyynnin aikaisemmin on myöntänyt kuluttajille ja käyttäjille myymisensä tarvikkeiden hinnasta sellaisen alennuksen, että siten laskettu myyntihinta on edellä 1 ja 2 momentissa mainittua hintaa halvempi, ei alennusta saa poistaa eikä sitä vähentää ilman kansanhuoltoministeriön lupaa.

6 §.

Jos tukkuliike ja tuotantolaitos ovat keskenään sellaisessa omistussuhteessa, että tukkuliikettä voidaan pitää edellä 1 §:n 1 momentissa mainitun valtioneuvoston päätöksen 9 §:n tarkoittamana tarpeettomana välikätenä, ei tukkuliike saa sisällyttää tukkukaupan myyntipalkkiota tällaiselle tuotantolaitokselle myymisensä raaka-aineiden hintoihin.

Milloin tukkuliike myy tuotantolaitokselle tai muulle valmistajalle raaka-aineita tai lisätarvikkeita sekä ostaa näiltä pääasiallisesti samanlaisia raaka-aineita valmistettuja tuotteita, ei ilman kansanhuoltoministeriön lupaa tukkukaupalle sallittua myyntipalkkiota saa sisällyttää tuotteen myyntihintaan, mikäli tukkuliike tai tuotantolaitos on perustettu tai joutunut jommankumman

tai näiden pääomistajien hallintaan elokuun 31 päivän 1939 jälkeen.

7 §.

Kotimaisen valmistajan tuottaman tarvikkeen hankintahintana, johon tarvikkeen tukkumyynnin saa lisätä 1 §:ssä mainitun myyntipalkkion, on pidettävä sitä hintaa, joka saadaan, kun tarvikkeen valmistajan laskuttamaan myyntihintaan säädettyine liikevaihtoveroineen lisätään tukkumyynnin maksamat todelliset ja kohdulliset kuljetuskustannukset. Hankintahintaan ei saa sisällyttää varastokuluja, kuten pakkaus-, korko-, lähetys- eikä muita niihin verrattavia kuluja.

Ulkomailta tuotavan tarvikkeen hankintahintana on pidettävä sitä hintaa, joka saadaan, kun ulkomaisen myyjän laskuttamaan myyntihintaan lisätään vakuutus-, rahti-, tullaus-, lisenssi-, huolinta- ja purkaukskulut, jotka maahan tuoja on todistettavasti maksanut tai joutuu maksamaan hintaan kohdistuvina menoina siihen saakka, kunnes tarvikkeen tuottajana saakka, rautatievaunuun tai muuhun kuljetusneuvon lastattuna tullauspai-kalla. Siinä tapauksessa, että maahan tuoja siirtää tarvikkeen omaan varastoonsa, saadaan tästä aiheutuvat lisäkulut sisällyttää hankintahintaan. Niin ikään saadaan säädetty liikevaihtovero, remburssi- ynnä muut niihin verrattavat kulut sekä hankintaan kiinnitetyn pääoman korko tarvikkeen tullauspäivään asti lukea hankintahintaan.

Milloin ulkomaisen myyjän tai kotimaisen valmistajan laskussa on pakkausksesta erikseen veloitettu, saa maahan tuoja tai tukkumyynnin sisällyttää tämän määrän tarvikkeen hankintahintaan. Milloin myyjä on sitoutunut hyvittämään päällyksestä, jos se palautetaan, saadaan hankintahintaan kuitenkin lisätä ainoastaan myyjän päällyksestä veloitettaman hinnan ja päällyksen hyvitysarvon välinen erotus.

8 §.

Milloin kotimainen valmistaja toimittaa tarvikkeen tukkuliikkeelle lukuun suoraan vähittäisliikkeelle, saadaan tukkukaupan myyntipalkkio laskea enintään niiden prosenttilukujen mukaisesti, jotka kansanhuoltoministeriö on vahvistanut, kuitenkin vähentäen seuraaville tarvikkeille vahvistetuista prosenttiluvuista:

alumiinivalmisteiden	6
ampumatarpeiden	4
emalivalmisteiden	6
harjojen ja sivelmiemien	6
kupari- ja messinkivalmisteiden	6

Edullista seinäpaperia

niin ostajalle kuin myyjällekin

TAKO-tapettia

on monien hyvien ominaisuuksiensa ansiosta helppo esitellä. Sen kiinnittäminen on yksinkertaista, ja se muodostaa kumpuilemattoman, valonkestävän pinnan. Öljyvärillä maalattuna se kestää pesuakin, mikä tekee sen erikoisen edulliseksi keittiöiden, kokoushuoneiden yms seiniksi.

Kahta väriä: vaaleanharmaa ja -vihreä, sekä kahta paksuutta.

TAKO
TAMPERE

lasivalmisteiden	osalta 10
lukkojen ja niiden tarvikeiden	„ 5
lakkipeltivalmisteiden	„ 6
maatalouskoneiden	„ 3
porsliini- ja fajanssivalmisteiden	„ 10
rakennuspahvien	„ 4
rautapeltivalmisteiden ..	„ 5
savivalmisteiden	„ 7
työvälineiden	„ 4
valaistusvälineiden, lasisten ..	„ 10

Edellisen momentin määräykset eivät koske niitä tarvikkeita, joille kansanhuoltoministeriö on vahvistanut koko maassa noudatettavat yleiset ylimmät vähittäismyyntihinnat.

Vähittäiskaupan hinnoitteluperusteet.

9 §.

Vähittäiskaupan alalla toimiva elinkeinonharjoittaja, joka myy 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tarvikkeita, älköön niistä ottako, vaatiko tai varatko korkeampaa hintaa, kuin minkä kansanhuoltoministeriö on niiden vähittäismyyntihinnaksi määrännyt.

Milloin kansanhuoltoministeriö on tarvikkeen hinnoittelua varten vahvistanut myyntipalkkion, saadaan se sisällyttää tarvikkeen hintaan, ja on näin laskettua hintaa pidettävä ylimpänä sallittuna vähittäismyyntihin-

tana. Jollei tarvikkeen hinnoittelussa käytettävää myyntipalkkiota ole vahvistettu, on sellaisen tarvikkeen ylimmä vähittäismyyntihintaa laskettaessa sovellettava siihen lähinnä verrattavissa olevan tarvikkeen myyntipalkkiota. Jos vahvistettuun myyntipalkkioon on sisällytetty vähittäiskaupan maksettavaksi säädetty liikevaihtovero, ei liikevaihtoveroa saa erikseen myyntihintaan lisätä.

Kansanhuoltoministeriön eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista ylimmistä myyntipalkkioista 18 päivänä kesäkuuta 1941 antamassa päätöksessä määrättyihin vähittäiskaupan myyntipalkkioihin sisältyy vähittäiskaupan osalta maksettavaksi säädetty liikevaihtovero.

Jollei ylintä markkamääräistä vähittäismyyntihintaa ole määrätty, eikä edellä 2 momentissa mainittuja hinnoittelutapoja voida noudattaa, saadaan tarvikkeen vähittäismyyntihintaan sisällyttää enintään niin suuri markkamääräinen myyntipalkkio, kuin mikä 31 päivänä elokuuta 1939 oli yleisesti vallitsevana kysymyksessä olevan tai vastaavan tarvikkeen hinnoittelussa, korotettuna enintään kahdella kolmasosalla mainitun päivän jälkeen tapahtunutta elinkustannusindeksin nousua osoittavasta prosenttimäärästä sekä vähittäiskaupan maksettavaksi säädettyä liikevaihtoveron määrällä.

10 §.

Milloin vähittäisliike myy tarvikkeita teollisuus- tai käsityöliikkeen harjoittajalle, ravitsemis- tai majotusliikkeelle, sairaalalle, valtion tai kunnan laitokselle taikka muulle näihin verrattavalle liikkeelle tai laitokselle suuremmissa erissä kuin vähittäismyyntissä on tavallista, myönnettäköön ostajalle, jollei toisin ole määrätty, vähittäismyyntihinnasta vähintään niin suuri alennus, että se vastaa puolta vähittäiskaupan osalle sallitusta myyntipalkkiosta.

Kuluttajalle tapahtuvassa myyntissä, joka käsittää suuremman tarvikke-erän, kuin tarvikkeen myyntissä kuluttajalle yleensä on tavallista, myönnettäköön ostajalle aikaisemman kauppatajan mukainen alennus vähittäismyyntihinnasta.

11 §.

Vähittäismyyntissä on tarvikkeen hankintahintana pidettävä sitä hintaa, joka tukkumyyjän tai valmistajan laskuttaman myyntihinnan lisäksi sisältää ainoastaan vähittäismyyjän maksamat todelliset ja kohtuulliset kuljetuskustannukset.

Jos myyjän laskussa on pakkauksesta erikseen veloitettu, on pakkauksesta voimassa, mitä 7 §:n 3 momentissa on määrätty.

MERKKITAVARA

myy itse itsensä

		 KANGAS JYVÄSKYLÄ
 Oy. Semptalin Ab. H:ki. Puh. 29 971.	 OY. RAHKOLA A.B. VAASA	 KERA O.Y. (Ent. Grank. Savit. Oy.) Kauniainen.
 KARHULA	 IITTALA 1881	 Sukkia Laurilan Kutomo Oy. Tampere.

12 §.

Jos vähittäiskaupan alalla toimiva elinkeinonharjoittaja ostaa myymänsä tarvikkeen suoraan ulkomailta tai kotimaiselta valmistajalta ilman toisen maahan tuojan tai tukkumyyjän välitystä, saadaan myyntipalkkioksi tarvikkeen vähittäismyyntihintaan sisällyttää enintään edellä 1 §:n 2 momentissa ja 9 §:n 2 momentissa mainitut myyntipalkkiomäärät, molemmat erikseen siten, kuin tukku- ja vähittäiskaupan myyntipalkkiosta on määrätty. Jollei ylintä markkamääräistä vähittäismyyntihintaa eikä muutaakaan hinnoitteluperusteita ole määrätty, saadaan vähittäismyyntihintaan sisällyttää 9 §:n 4 momentin mukainen myyntipalkkio.

13 §.

Milloin vähittäisliike itse valmistaa tai valmistuttaa myymänsä tarvikkeen, saadaan sellaisen tarvikkeen

vähittäismyyntihintaan sisällyttää ainoastaan vähittäiskaupalle sallittu myyntipalkkio. Valmisteen omakustannushintaan ei tällöin saa sisällyttää valmistajan yrittäjänvoittoa.

Erinäiset määräykset

14 §.

Jos myyjä myöntää kassa-alennusta enemmän kuin 2 % neljentoista päivän maksuajalla tai vuosi-, paljous- tai muuta alennusta yhteensä enemmän kuin 3 %, on edellä 7 ja 11 §:n mukaista hankintahintaa määrättäessä ylimenevä määrä katsottava tavara-alennukseksi ja vähennettävä laskutusta myyntihinnasta. Vähennykset on tehtävä siinäkin tapauksessa, ettei ostaja maksusuorituksen myöhästymisen taikka muun syyn takia saisi alennuksia hyväkseen.

Mitä edellisessä momentissa on määrätty, koskee vastaavasti ulkomaisen myyjän myöntämiä kassa- ja vuosi-, paljous- tai muita alennuksia.

15 §.

Sellaisen tarvikkeen hankintahintaan, jota viranomaisen määräyksestä tai muusta hyväksyttävästä syystä joudutaan varastoimaan pitemmän ajan, saadaan kansanhuoltoministeriön luvalla sisällyttää varastoon kiinnitetyn pääoman korkona kohtuulliseksi katsottava markkamäärä, niin myös kohtuullinen korvaus sellaisesta varastoinnista johtuneista muista kustannuksista.

16 §.

Milloin maahan tuoja tai tukkumyyjä myy edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tarvikkeita toiselle tukkumyyjälle taikka vähittäismyyjälle toiselle vähittäismyyjälle, alkoon myyjä ja ostaja ottako yhteensä suurempaa myyntipalkkiota, kuin mikä tarvikkeen myyntipalkkioksi on tukku- ja vähittäiskaupassa määrätty. Tällöin on myyjän ilmoitettava ostajalle tämän päätöksen mukaisesti laskettu tukku- tai vähittäiskaupan myyntihinta, ja saa ostaja ottaa myyntipalkkiokseen vain sen hinnan ja hankintahintansa välisen erotuksen.

17 §.

Valmistajan tai maahan tuojan toimesta tarvikkeeseen kiinnitettyä hintalappua ei saa irroittaa, kun tarvike luovutetaan ostajalle.

18 §.

Milloin tarvikkeelle vahvistettu ylin sallittu myyntihinta muuttuu, on tarvikkeen ylimpänä hintana pidettävä sinä päivänä voimassa olevaa hintaa, jona tarvike-erä luovutetaan ostajalle tai lähetetään hänen vastuullaan.

19 §.

Tämän päätöksen mukaisia ylimpiä myyntihintoja laskettaessa saadaan ne pyöristää ylös- tai alaspäin seuraavan asteikon mukaisesti:

lähimpään 10:llä jaolliseen pennilukuun, jos hinta on alle 10 markkaa; lähimpään 25:llä jaolliseen pennilukuun, jos hinta on 10—25 markkaa; lähimpään 50:llä jaolliseen pennilukuun, jos hinta on yli 25, mutta alle 50 markkaa; lähimpään täyteen markkalukuun, jos hinta on vähintään 50, mutta alle 500 markkaa; ja lähimpään täyteen 5 markan lukuun, jos hinta on 500 markkaa tai enemmän.

Tähän nähden on lisäksi noudatettava sellaista menettelyä, että, jos oikeutta ylöspäin pyöristämiseen käytetään, hintoja myös on pyöristettävä vastaavalla tavalla alaspäin.

20 §.

Milloin kansanhuoltoministeriö on vahvistanut tarvikkeille ylimmät vähittäismyyntihinnat, on näitä hintoja vähittäiskaupassa noudatettava siinäkin tapauksessa, että näihin hintoihin sisältyvät myyntipalkkiot olisivat tämän päätöksen mukaisesti laskettuja myyntipalkkiota pienemmät.

21 §.

Tämä päätös tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta 1942. Sillä kumotaan kansanhuoltoministeriön eräiden teollisuustuotteiden kaupassa noudatettavista hinnoitteluperusteista 18 päivänä kesäkuuta 1941 antama päätös, kuitenkin niin, että viimeksi mainitun päätöksen määräykset niiden tarvikkeiden hinnoitteluun nähden, jotka ovat saapuneet varastoon ennen 15 päivää lokakuuta 1942, saavat jäädä edelleen voimaan.

Uusien hinnoitteluperusteiden mukaan eivät n. s. «kalliin paikkakunnan korotukset» siis enää ole voimassa.

Toiseksi on huomattava, että omaa valmistusta harjoittavat liikkeet eivät enää saa omien tuotteitten hinnoittelussa laskea hyväkseen tukkumyynti-

palkkiota eikä mitään yrittäjävoittoa vaan ainoastaan tavallisen vähittäismyyntipalkkion.

Aikaisemmat hinnoitteluprosentit sensijaan — n. s. prosenttilukko — jäävät voimaan sellaisina miksi ne nousivat uuden liikevaihtoveron voimaantullessa (vrt. edellä 9 §, 3. momentti).

Hintasäännöstelyä tehostetaan edelleen.

Valtioneuvosto antoi 17. 10. ohjeet hintasäännöstelyn tehostamiseksi. Sen mukaan mm. maatalous-

tuotteiden hinnat on pidettävä perushintoina muuttumattomina voimassa koko alkaneen satokauden ajan. Kotimaisten teollisuustuotteiden hintojen korottamista ei yleensä ole sallittava, paitsi milloin välttämättömän ulkomaisen raakatai tarveaineen hinnan nousu voidaantodeta.

Milloin muiden kustannusten nousun johdosta on maalle välttämättömän tuotannon turvaamiseksi sallittava hinnankorotus, alköön korotukseen sisällytetään suhteellisesti suurempaa korvausta kustannusten noususta kuin annettujen määräysten mukaan työpalkkoja saadaan korottaa suhteessa elinkustannusten nousuun. Milloin tuotteelle aikaisemmin vahvistettu hinta osoittautuu korkeammaksi kuin edellisen mukaan voidaan pitää kohtuullisena, on hintaa alennettava.

Puuraaka-aineen hintoja ei ole korotettava sitä tasoa korkeammaksi, josta syysk. 21 p:nä 1942 on sovittu metsäteollisuuden ja metsänomistajain edustajain kesken.

Ulkomailta ei ole sallittava tuoda tarvikkeita hintoihin, jotka ovat vastaavien kotimaisten tuotteiden hintoja korkeammat, ellei sellaisen tarvikkeen tuonti ole maalle välttämättömän. Ulkomailta tuotavien välttämättömien elintarvikkeiden hinnat on tarvittaessa valtion varoilla pidettävä vastaavien kotimaisten tuotteiden hintojen tasolla.

Kaupan myyntipalkkioiden ei ole ilman pakottavia syitä sallittava ylittää sitä tasoa, joka saadaan, kun ennen elokuun 31. päivää 1939 vallinneet markkamääräiset myyntipalkkiot korotetaan elinkustannusindeksin nousun kahta kolmasosaa osoittavalla prosenttimäärällä.

Maksujen ja palkkioiden luontoisten korvausten säännöstelyssä on noudatettava samoja perusteita ja menettelytapoja kuin hintojen säännöstelyssä.

Milloin tuotannon ja jakelun kustannusten rajoittamiseksi keskittämisen tai muut rationalisointitoimenpiteet osoittautuvat välttämättömiksi, on niihin tarvittavassa laajuudessa ryhdyttävä.

Valtioneuvoston tarkoituksena on pidättäytyä liikevaihtoveron ja muiden valtiolle menevien, hintatasoon vaikuttavien maksujen korottamisesta.

Pikku-Erkki (lähtiessään äitinsä kanssa kävelylle): — Oletko muistanut ottaa karamellit mukaan, äiti — siltä varalta, jos alkaisin itkeä ulkona oltaessa.

MERKKITAVARA

myy itse itsensä

 <p>C. A. Serlachius Oy. Mänttä.</p>	<p>Tunnettua »Pukki»-olutta</p> <p>Perustettu 1890. Panimo Oy. Bock, Vaasa.</p>	 <p>RIIHIIMÄKI</p> <p>Suomalaista lasia</p>
<p>Nahkaa, nahkajalosteita</p> <p>Welj. Åström Oy.</p>	 <p>Perustettu 1872</p> <p>ENSO-GUTZEIT OSAKEYHTIÖ</p>	 <p>Kaleva Salminen Oy. Helsinki.</p>
<p>Pitsejä, verhoja, suskia ym.</p> <p>O. Waasan Pitsitehdas Vaasa.</p>	<p>KARHU</p> <p>Oy. Urheilutarpeita</p>	 <p>Ikkuna-verho-kankaita paitoja, korsetteja</p> <p>Verho- ja Paitatehdas Oy, Tampere.</p>
<p>Rakennus, valjas-, venehe-loja, keitto- ja talousastioita. Puristusvalua.</p> <p>Oy. Excelsior Ab. Epiä - Tampere</p>	 <p>SHELL</p>	 <p>KUPITTAAN SAVI-Osakeyhtiö Turku. 3. Puh. 2606 ja 3573</p>

Tekstiilituotteiden hinnoitteluperusteet.

Kansanhuoltoministeriö on valtioneuvoston 26 päivänä kesäkuuta 1942 hintojen ja maksujen säännöstelystä antaman päätöksen 1 §:n nojalla päättänyt:

1 §.

Kotimaisissa kehräamoissa ja kutoissa, puku-, kappa-, turkis-, trikoo- ja neule-, lakki-, hattu-, käsine-, saatevarjo-, liivi-, solmio-, olkain- sekä asustetehtaissa ja -valmistamoissa, ompelimoissa sekä muissa niihin verrattavissa laitoksissa ja työpajoissa valmistetut langat ja kankaat sekä miesten, naisten ja lasten vaatetukseen ja asustukseen kuuluvat tuotteet sekä kaikki muut tekstiilituotteiksi luettavat valmisteet, mikäli niitä tuotetaan myyntiä varten tehdas-, varastotai tilaustyönä, on tuottajan hinnoiteltava ja myytävä tämän päätöksen mukaisesti.

2 §.

Valmistusaineet, joihin luetaan raaka-aineet ja lisätarvikkeet, on arvostettava nettohankintahintaan seuraavasti:

a) milloin tuottaja itse on valmistusaineiden maahan tuoja, on ne arvostettava hankintahintaan;

b) milloin tuottaja itse on valmistusaineiden valmistaja, on ne arvostettava omakustannusarvoon;

c) milloin tuottaja hankkii valmistusaineet toiselta kotimaiselta valmistajalta, on ne arvostettava kansanhuoltoministeriön viimeksimainitulle vahvistamiin myyntihintoihin vähentäen tuottajalle tulevat kassa-, vuosi- ja muut alennukset. Tuottajan on hinnanvahvistusta hakiessaan samoin kuin noudattaessaan 11 §:ssä mainittuja muita hinnoittelutapoja merkittävä hinnoitteluihinsa raaka-aineiden hinnanvahvistuksen numero;

d) milloin tuottaja hankkii valmistusaineet tukkuliikkeeltä, on ne arvostettava tukkumyyntihintaan vähentäen tuottajalle tulevat kassa-, vuosi- ja muut alennukset;

jos tukkuliike ja tuotantolaitos ovat keskenään sellaisessa omistussuhteessa, että tukkuliikettä voidaan pitää valtioneuvoston 26 päivänä kesäkuuta 1942 hintojen ja maksujen säännöstelystä antaman päätöksen 9 §:n tarkoittamana tarpeettomana välikätenä, ei valmistusaineiden hintaan saa myöskään sisältyä tukkukaupan myyntipalkkio;

e) milloin tuottaja hankkii valmistusaineet vähittäisliikkeeltä, on raaka-aineet arvostettava hankintahintaan, kuitenkin enintään hintaan, joka vastaa 10 prosentilla alennettua vähittäismyyntihintaa;

f) milloin vähittäisliike itse valmistuttaa kaupak-

si pitämiään tarvikkeita valmiiksi tuotteiksi, saadaan valmistusaineet arvostaa enintään tukkumyyntihintaan vähentäen kassa-, vuosi- ja muut alennukset;

milloin vähittäisliike hankkii valmistusaineet sanottua tuotantoa varten suoraan ulkomailta tai kotimaiselta valmistajalta, on ne arvostettava vastaavasti tämän pykälän a ja c kohtien mukaisesti;

yrittäjänvoiton sekä vähittäismyyntipalkkion laskemiseen nähden on tässä f kohdassa mainituissa tapauksissa otettava huomioon se, mitä on sanottu 5 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 4 momentissa;

g) valmistusaineiden hinnasta on tuottajan vähennettävä liikevaihtovero, milloin hänellä voimassa olevan liikevaihtoverolain mukaan on oikeus ostaa valmistusaineet liikevaihtoverotta.

3 §.

Valmistuspalkat arvostetaan tuotantoyksikköä kohden maksettavien palkkojen mukaan huomioonottaen sen, mitä niistä erikseen on määrätty.

4 §.

Yleiskustannukset on kunkin tuottajan arvostettava kirjanpitoonsa mukaan normaalisesti katsottavan tuotantomäärän perusteella. Jollei normaalin tuotantomäärä ole jostakin syystä todettavissa, on hinnoittelussa käytettävä kansanhuoltoministeriön määräämää yleiskustannusten laskentaperustetta.

Kansanhuoltoministeriö voi kullekin tuottajalle erikseen taikka kutakin valmistusala varten kokonaisuudessaan määrätä sallitut yleiskustannusten laskentaperusteet.

5 §.

Yrittäjänvoiton markkamäärä tuoteyksikköä kohden ei saa olla suurempi, kuin mikä oli yleisesti vallitsevana kysymyksessä olevan tai vastaavan tuotteen hinnoittelussa 31 päivänä elokuuta 1939, lisätynä enintään kahdella kolmasosalla mainitun ajankohdan jälkeen tapahtunutta elinkustannusindeksin nousua osoittavasta prosenttimäärästä.

Milloin vähittäisliike itse valmistaa tai valmistuttaa kaupaksi pitämistään tarvikkeista valmiita tuotteita, ei valmistajan yrittäjänvoittoa saa sisällyttää tuotteen myyntihintoihin.

Kansanhuoltoministeriö voi kussakin tapauksessa erikseen määrätä hin-

noittelussa käytettävän korkeimman yrittäjänvoiton.

6 §.

Kassa-alennus saadaan hinnoittelussa ottaa huomioon ainoastaan, milloin se myönnetään viimeistään neljentoista päivän kuluessa tavarantoimittamisesta lukien suoritettavasta hinnasta ja enintään 2 %:n suuruisena sekä vain sikäli kuin se todellisuudessa myönnetään.

Muita alennuksia hinnoittelussa ei saa ottaa huomioon, ellei kansanhuoltoministeriö toisin määrää.

7 §.

Liikevaihtovero on laskettava sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty.

8 §.

Tuottaja alkoon ilman kansanhuoltoministeriön lupaa myykö valmistettaan korkeampaan hintaan, kuin mikä on tuottajan myyntihinnaksi vahvistettu, taikka mitä tämän päätöksen mukaan on pidettävä tuottajan myyntihintana.

Tukkukaupan myyntipalkkiota alkoon sisällytettävä tuotteen hintaan vähittäismyyntihintaa laskettaessa, mikäli tukkuliikettä on pidettävä valtioneuvoston 26 päivänä kesäkuuta 1942 hintojen ja maksujen säännöstelystä antaman päätöksen 9 §:n tarkoittamana tarpeettomana välikätenä tai jos tuotantolaitos on perustettu elokuun 31 päivän 1939 jälkeen ja sen tuotteet joutuvat kulutukseen joko kokonaan tai osaksi ilman tukkuliikkeen välitystä. Mainitun ajankohdan jälkeen perustetun tuotannonlaitoksen on lisäksi otettava huomioon, mitä kansanhuoltoministeriön 12 päivänä lokakuuta 1942 kaupan hinnoitteluperusteista antaman päätöksen 6 §:n 2 momentissa tästä on määrätty.

Vähittäiskaupan myyntipalkkion saa tuottaja hinnoittelussa ottaa huomioon ainoastaan siinä tapauksessa, että on tarkoituksena myydä tuote avoimesta myymälästä.

Milloin vähittäisliike itse valmistaa tai valmistuttaa kaupaksi pitämistään tarvikkeista valmiita tuotteita, saadaan tuotteen myyntihintaan sisällyttää ainoastaan vähittäiskaupan myyntipalkkio.

9 §.

Milloin tässä päätöksessä tarkoitettuja tuotteita myydään kauppatavan mukaisen, suuruutta ilmaisevan numerjärjestelmän mukaan, on tuottaja velvollinen noudattamaan valmistuksessaan numerjärjestelmän mukaisia yleisiä päämittoja.

Kansanhuoltoministeriö vahvistaa tarvittaessa valmistuksessa käytettävien valmistusaineiden määrät yleisen kysymyksessä olevaa laatua vastaavien määrien mukaisina.

Jos tuotteen myynnissä vakiintuneen tavan mukaan eri suuruuksille käytetään eri hintoja, on tuottajan hakemuksessaan esitettävä tuotteiden eri suuruuksien hinnat tai niiden väliet hinnanerot.

Jos tuotteen eri suuruudet myydään samaan hintaan, on tuottaja velvollinen tuottamaan ja myymään tuotteen eri suuruuksia kauppatavan mukaisessa suhteessa, jollei kansanhuoltoministeriö ole antanut tarkempia ohjeita.

10 §.

Tuottajan on, jollei kansanhuoltoministeriö ole myöntänyt hänelle siitä vapautusta, varustettava tuotteet niihin pysyvästi kiinnitetyllä lapulla tai muulla pysyvällä merkinnällä, josta käy selville tuottajan nimi ja kotipaikka sekä tuotteen vähittäismyyn-
tihintä ja, mikäli kansanhuoltoministeriö on vahvistanut mainitun hinnan, lisäksi hinnanvahvistuksen numero.

11 §.

Tässä päätöksessä tarkoitettujen tuotteiden hinnoitteluun ja myyntiin nähden noudatetaan seuraavia menettelytapoja:

1. *Hinnanvahvistusmenettely.* Tuotteen valmistukseen myyntiä varten ei ilman kansanhuoltoministeriön lupaa saa ryhtyä ennen kuin kansanhuoltoministeriö on vahvistanut tuotteen hinnan. Mikäli valmistukseen on ryhdytty ennen tämän pykälän viimeisessä momentissa mainittua päivää, saa tuotteen asettaa näytteille ja myydä vasta sitten, kun tuottaja on saanut kansanhuoltoministeriöltä hinnanvahvistuksen.

2. *Hinnanilmoitusmenettely.* Tuote saadaan asettaa näytteille ja myydä heti, kun sen myyntihinta on kirjallisesti ilmoitettu kansanhuoltoministeriölle.

3. *Hinnoittelukirjamenettely.* Tuotteen näytteille asettaminen ja myynti ovat tuottajan vallassa, mutta hänen on pidettävä valmisteis-

— Kortit osoittavat kihlausta, mutta näyttää siltä, että joku toinen nainen koettaa estää sitä.

— Se on tietyksi minun vaimoni, hän sekaantuu aina joka asiaan!

taan hinnoittelukirjaa tai -kortistoa, josta käy selville kunkin tuotteen kohdalta:

a) valmisteeseen käytettyjen raaka-aineiden lajit, käyttömäärät, myyjät, laskujen päivämäärät, yksikköhinnat ja yhteishinta sekä hinnanvahvistuksen numerot;

b) lisätarvikkeiden yhteishinta;

c) valmisteen osalle tulevat työpalkat;

d) valmisteen osalle tulevat yleiskustannukset prosenttina omakustannusarvosta ja markkamääräisinä;

e) yrittäjänvoitto prosenttina omakustannusarvosta ja markkamääräisinä; *)

f) lopullinen myyntihinta liikevaihtoveroineen.

Hinnoittelukirja tai -kortisto on vaadittaessa esitettävä kansanhuoltoministeriön tai muun viranomaisen asettamalle tarkastajalle.

*) Tämä kohta ei koske vähittäiskauppaa, vrl. 5 §, 2 momentti.

Kansanhuoltoministeriö vahvistaa hakemuksesta kullekin tuottajalle tai tuottajaryhmälle, mitä edellä tässä pykälässä mainituista menettelytavoista tuotteiden hinnoittelussa ja myynnissä on noudatettava, ja on tässä päätöksessä tarkoitettujen tarvikkeiden valmistus myyntiä varten kielletty joulukuun 31 päivän 1942 jälkeen ilman tässä mainittua vahvistusta. *)

12 §.

Jos tämän päätöksen alainen tuottaja kieltäytyy antamasta yrityksestään kansanhuoltoministeriön häneltä vaatimia tietoja, aiheettomasti viivyttää niiden antamista, antaa harhauttavia tietoja tai jättää tämän päätöksen määräyksiä noudattamatta, voi kansanhuoltoministeriö kieltää häneltä valmistusaineiden saannin tai asettaa hänet syytteeseen väestön toimeentuloa vaarantavien rikosten rankaisemisesta annetun lain mukaan.

13 §.

Sen lisäksi, mitä tässä päätöksessä on määrätty, on tuottajan soveltuvin kohdin toiminnassaan noudatettava kansanhuoltoministeriön 27 päivänä kesäkuuta 1942 teollisuustuotteiden kustannuslaskennan perusteista ja 12 päivänä lokakuuta 1942 kaupan hinnoitteluperusteista antamien päätösten määräyksiä.

14 §.

Tämä päätös tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta 1942. Sitä ennen vahvistetut hinnat jäävät kuitenkin edelleen voimaan, kunnes niistä toisin määrätään.

*) Tämä pykälä tulee siis voimaan vasta sitten, kun kansanhuoltoministeriö ehtii määrätä, mitä menettelyä kukin valmistaja joutuu hinnoitteluunsa ja myyntiinsä nähden noudattamaan. Kun vähittäiskauppaliikkeet kuitenkin joutuvat käyttämään 3. kohdan mukaista hinnoittelukirjamenettelyä, on siinä tarvittava, pykälän määräysten mukainen hinnoittelukirja paras ottaa käyttäntöön jo nyt heti.

Nyt tarvitaan yhteistoimintaa!

Suomen Vähittäiskauppiasliitto on valvonut maan yksityisen vähittäiskauppiaskunnan etuja jo 30 vuotta. Nyt on tällainen yhteistyö entistäkin välttämättömämpää. Senvuoksi: kaikki mukaan!

